

Ismoilov Atxam Ergashboy O'g'li

Termiz Iqtisodiyot Va Servis Universiteti

atxam20050413@gmail.com

Annotatsiya

Maqolada yoshlar tadbirkorligining milliy iqtisodiyotdagi o'rnini va ahamiyati keng tahlil qilinadi. Tadqiqotda yosh tadbirkorlarning iqtisodiy faolligi, startap loyihalarning rivojlanishi, kichik biznesning bandlikni ta'minlashdagi roli hamda innovatsion muhit shakllanishiga ta'siri yoritiladi. Shuningdek, yosh tadbirkorlar duch kelayotgan moliyaviy, institutsional va huquqiy muammolar tahlil qilinib, davlat tomonidan ko'rsatilayotgan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligi baholanadi. Maqolada yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish istiqbollari, raqamli texnologiyalarning o'rnini hamda xalqaro tajriba asosida taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: yoshlar tadbirkorligi, startap, kichik biznes, innovatsiya, davlat qo'llab-quvvatlashi, moliyaviy resurslar, bandlik, biznes muhiti, investitsiya, inkubator

Kirish

Zamonaviy iqtisodiyot sharoitida yoshlar tadbirkorligi iqtisodiy o'sishning muhim drayverlaridan biri sifatida qaralmoqda. Globalizatsiya, raqamli texnologiyalar va innovatsion jarayonlarning jadallashuvi yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirishni taqozo etmoqda. Yoshlar jamiyatning eng faol, kreativ va yangilikka intiluvchan qatlamidir. Ularning tadbirkorlik faoliyatiga jalb etilishi nafaqat yangi ish o'rinlari yaratadi, balki iqtisodiy diversifikatsiya va raqobatbardoshlikni oshirishga ham xizmat qiladi.

Bugungi kunda ko'plab davlatlarda yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash ustuvor yo'nalish sifatida belgilanmoqda. Chunki yoshlarning biznes faoliyatga kirib kelishi uzoq muddatli iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi.

1. Yoshlar tadbirkorligining iqtisodiyotdagi o‘rni¹

Yosh tadbirkorlar kichik biznes va startap loyihalar orqali iqtisodiy tizimning dinamik rivojlanishiga hissa qo‘shadi. Ular:

- yangi ish o‘rinlari yaratadi;
- bandlik darajasini oshiradi;
- innovatsion mahsulot va xizmatlar ishlab chiqadi;
- mahalliy va xalqaro bozorda raqobatbardoshlikni kuchaytiradi.

Startaplar ayniqsa raqamli iqtisodiyot sharoitida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Axborot texnologiyalari, elektron savdo, moliyaviy texnologiyalar (fintech), agrotexnologiyalar kabi yo‘nalishlarda yoshlar faol ishtirok etmoqda.

Yoshlar tadbirkorligi iqtisodiyotning diversifikatsiyasiga xizmat qiladi, chunki yangi biznes yo‘nalishlari paydo bo‘ladi va an’anaviy sohalarga innovatsiyalar kirib keladi.

2. Yosh tadbirkorlar duch kelayotgan muammolar

Yoshlar tadbirkorligining rivojlanishiga to‘sqinlik qilayotgan bir qator muammolar mavjud:

1) Moliyaviy muammolar

- Boshlang‘ich kapital yetishmasligi;
- Kredit olishdagi garov talablari;
- Investorga chiqish imkoniyatining cheklanganligi.

2) Bilim va tajriba yetishmasligi

Ko‘plab yoshlar biznesni boshqarish, marketing, moliyaviy rejalashtirish, risklarni boshqarish bo‘yicha yetarli bilimga ega emas. Bu esa startaplarning muvaffaqiyatsizlikka uchrashiga sabab bo‘ladi.

3) Infratuzilmaviy muammolar

Qishloq hududlarida internet sifati, logistika, maslahat xizmatlari yetarli darajada rivojlanmagan.

---

¹ : OECD – Youth Entrepreneurship Policy Brief

4) Huquqiy va byurokratik to'siqlar

Ro'yxatdan o'tish jarayonlari, soliq tizimi murakkabligi, litsenziyalash talablari yoshlar uchun qiyinchilik tug'diradi.

3. Davlat qo'llab-quvvatlashi

Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish maqsadida davlat tomonidan quyidagi mexanizmlar amalga oshirilmoqda:

- Imtiyozli kreditlar va subsidiyalar ajratish;
- Grant dasturlarini yo'lga qo'yish;
- Biznes-inkubatorlar va texnoparklar tashkil etish;
- Startup loyihalarni moliyalashtirish;
- Tadbirkorlikka oid trening va seminarlar o'tkazish;
- Konsalting va huquqiy maslahat xizmatlari ko'rsatish.

Shuningdek, davlat-xususiy sheriklik asosida innovatsion markazlar tashkil etilishi yoshlar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi.

Raqamli platformalar orqali biznesni ro'yxatdan o'tkazish va soliq hisobotlarini topshirish jarayonlarining soddalashtirilishi ham muhim ahamiyatga ega.

4. Innovatsion muhit va istiqbollar

Kelajakda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish quyidagi yo'nalishlarda amalga oshirilishi maqsadga muvofiq:

1. Startup ekotizimini rivojlantirish;
2. Venchur moliyalashtirish mexanizmlarini kengaytirish;
3. Ta'lim tizimiga tadbirkorlik fanlarini keng joriy etish;
4. Raqamli ko'nikmalarni shakllantirish;
5. Xalqaro tajriba almashuvini kuchaytirish.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida yoshlar innovatsion mahsulotlar yaratish orqali global bozorda ham muvaffaqiyat qozonishi mumkin.

Xulosa

Yoshlar tadbirkorligi milliy iqtisodiyotning barqaror rivojlanishi, bandlikni oshirish va innovatsion o‘shning muhim omilidir. Moliyaviy qo‘llab-quvvatlash, ta’lim tizimini takomillashtirish, biznes muhitini yaxshilash va innovatsion infratuzilmani rivojlantirish orqali yoshlar tadbirkorligini yangi bosqichga olib chiqish mumkin.

Davlat, xususiy sektor va ta’lim muassasalari o‘rtasidagi hamkorlik yoshlar biznesining muvaffaqiyatini ta’minlaydi va uzoq muddatli iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlaydi.